

ST.

2. SEPT. 1948
60. ÅRGANG
NUMMER 33-34

FRAM KRISTMENN FRAM

OLAV

INN H O L D S F O R T E G N E L S E :
AMSTERDAMMØTET OG VI - KRISTNE OG IKKE-
KRISTNE TANKER OM EKTESKAP OG FAMILIELIV II. -
TIL DOMFEST I KØLN - ET RELIGIØST KOMINFORM -
FRED - KATOLSK SOMMERSKOLE - EN DANSK RØST

AMSTERDAMMØTET OG VI

En romersk røst

I forbindelse med det store møte mellom 135 kirkesamfunn i Amsterdam der et «Kirkenes Verdensråd» er blitt dannet i disse dager, bringer tidsskriftet *Unitas* (Enheten) følgende kommentar av den kjente pater Charles Boyer, S. J. Vi hitsetter det ordrett etter *Osservatore Romano*:

En katolikk, et medlem av *Unitas*, noterer dette tall med en blanding av både sorg og håp. Med sorg, fordi Kristus har sagt: «min Kirke», og ikke 135. Med håp, fordi disse mange setter hverandre møte og går sammen om å søke en videre union med kursen rettet mot enhet.

Ingen delegert fra Romerkirken er meldt til dette møte. Heller ikke i Lausanne, Stockholm, Oxford eller Edinburg var katolske delegerte til stede (unntatt noen ganger en del «observatører»). Grunnen er meget enkel, og i alminnelighet er den blitt forstått hos de kristne atskilt fra Rom.

Den romersk katolske kirke er den de andre i tidenes løp er utgått fra. Den gangen de forlot den, hadde den navn og autoritet for å være Kristi Kirke. Hvordan kunne den miste dette ved det blotte faktum at noen av dens barn forlot den? Spaltningen som har fulgt, har tvert imot ført til at denne Kirkes enhet er blitt styrket, og til å samle dens trofaste barn enda engere om Petri etterfølger.

Den ufeilbare Kirke tror på Pavens ufeilbarhet*). Det som kirkemøtene og Paven har definert, kan ikke rokkes ved. En delegert fra den katolske Kirke hadde i Amster-

dam ikke kunnet si annet enn dette: «Den universelle Kirke, Kristi Kirke som dere søker, trenger ikke til å dannes, den er der allerede. Det er Kirken fra Rom, som deres fedre har skilt seg fra og som moderlig venter på dere!» — Men kan et slikt språk harmonere med de ekumeniske prinsipper og Amsterdammøtets hensikt? Ja, selv om bevegelsen skjer uten Rom, sikter ikke lederne til å handle Roma imot.

Dette vil kanskje si det samme som at katolikkene ser på begivenheten i Amsterdam med likegyldighet?

Tvert imot, de følger den i broderlig ånd med oppmerksomhet. De gleder seg over å se ikke-katolikkene opptatt av enhetsspørsmålet. Teologene følger våkent med i hva som skjer ut fra denne bemerkelsesverdige manifestasjon i forvissningen om her å finne tegn på Guds nådes virkning i sjelene. Framfor alt ber katolikkene til den Hellige And, som også blir påkalt på møtet, at Han må fremkalle en ny pinsefest av lys og kjærlighet i alle dem som kaller seg kristne.

Det er et gripende syn og en trost midt i disse harde år å se et slikt stort møte komme i stand, i forståelse med millioner av kristne sjeler, for å søke Kristi vilje og i den finne sannheten og freden. Om enn i ulike grad så er hos alle de delegerte i Amsterdam bekjennelser levende som de har felles med oss, framfor alt troen på Jesu Kristi guddom og på Skriftens autoritet.

Vi vet at de kristne sannheter hører udelt sammen. Ved stramt å knytte leddene de andre hver holder for seg, skulle ikke vi kunne håpe at hele kjeden en dag ble synlig for våre kristne brødre også?

* Dvs. som forkynner og vokter av tros- og sedelæren.

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

KUNNGJØRINGER:

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.

*Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87).*

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Fransiskanerne, tlf. 68 08 68.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 17: Aftengudstjeneste.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 18: Kompletorium.

Jesu Hjerte kapell, Nyv.17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.

Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 17.45: Aftengudstjeneste.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 57 45 90.

Kl. 7: Høgmesse. Kl. 17: Aft.gudstj.

Vår Frue Villas kapell, Montebello, Smestad.

Prestegården, tlf. 55 81 21.

Kl. 8.30: Høgm. Kl. 16.30: Aft.gudstj.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt.1.

Soknepresten, tlf. 2019.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.

Kl. 8.15: Ottemesse. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1

Soknepresten, tlf. 1168.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvg. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, tlf. 3195.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 644.

Kl. ¼ 8: Fromesse. Kl. ¼ 11: Høgmesse.
Aftengudstjenesten bortfaller.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25 534.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Aftengudstjeneste.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.

Kl. 9.30: Høgmesse. Aftengudstj.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 2238.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 5. SEPTEMBER: 16. sønd. etter pinse. Ep. Efes. 3, 12—21. Ev. Luk. 14, 1—11. *Mandag og tirsdag:* ferieldager. *Onsdag:* Marias fødsel. *Torsdag:* Gorgonius, mart. *Fredag:* Nicolas av Tolentin, bekj. *Lørdag:* Maria-lørdagsmesse.

SØNDAG 12. SEPTEMBER: 17. sønd. etter pinse. Ep. Efes. 4, 1—6. Ev. Mat. 22, 34—46. *Mandag:* Ferieldag. *Tirsdag:* Festen for korsets opphøyelse. *Onsdag:* Marias syv smerter. *Torsdag:* Kornelius og Cyprian, mart. *Fredag:* Den stigmatiserte Frans av Assisi. *Lørdag:* Josef av Cupertino, bekj.

SØNDAG 19. SEPTEMBER: 18. sønd. etter pinse. *Onsdag 4. sept., fredag 6. sept. og lørdag 7. sept. er imbredager og forplikter til abstinens.*

St. Franciskus' 3. orden i Oslo har møte fredag 10. septbr. kl. 19 (7) i St. Halvards kirke, Urteгатen.

.....
N. K. K. F.s boklotteri
.....
til inntekt for bladet «St. Olav»
.....

tenkes startet til høsten. Styret ber oss minne medlemmene og andre interesserte om å støtte foretagendet ved å innsende bøker eller et lite bidrag til innkjøp av bøker. Gaver kan sendes til styrets formann, frk. Ragnbild Foss, Cam. Coll. vei 9 V, Oslo — om mulig innen 1. september d. å. Der er alt kommet inn en del verdifulle bøker og flere er lovet, men der trenges flere, hvis lotteriet skal bli så stort og omfattende som forrige gang. Det er vel unødvendig å tilføye, at «St. Olav»s blad gir innsamlingen sin beste anbefaling.

Hvert enkelt nummer av

«ST. OLAV»

er en prekestol, der troens sannhet blir forkynt utover landet. Bladet som forsvarer Kristi Kirke og orienterer om dens liv og lære. «ST. OLAV» TRENGER DIN STØTTE, DITT ABONNEMENT!

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.
Redaksjon og ekspedisjon: Akersv. 5 I.
Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16, unntatt onsdag. Lørdag: 9.30—13. Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.
Abonnementspris: Kr. 2.50 pr. kvartal, for utlandet + avisporto.
Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.
Annonser må være innsendt innen fredag aften.

Kristne og ikke-kristne tanker om ekteskap og familieliv

Foredrag holdt på «Nordisk stevne for katolske akademikere» i Kristiansand 30 juli 1948

II.

RESPEKTEN FOR BARNETS PERSONLIGE EGENART

I det foregående har jeg forsøkt å vise at en bestemt tendens innen moderne nordisk humanisme, — den å favorisere en frigjørelse og utfoldelse av kvinnens personlighet — stemmer godt overens med den katolske lære om ekteskapet: at ektefellene skal «utfylle hverandre og utfolde seg i kjærlighet». Dessuten har jeg forsøkt å peke på noe av det som kan gjøres i praksis for at kvinnens personlighet, som i stor grad enda er neglisjert til skade for ekteskap og barneoppdragelse, kan vinne større frihet både på «hjemmebane» og «utebane».

Viktigst er det kanskje å understreke det som mannen kan gjøre for at konens personlighet kan komme til full utfoldelse. For han er ansvarlig for denne utfoldelse like som hun er ansvarlig for hans. Ekteskap er i sitt vesen et samfunnsliv, et liv i fellesskap, et sakrament som helliggjør mann og kvinne og bruker det legemlige og sjelelige fellesskap mellom dem som et middel til helliggjørelse. I sin ensykliska om ekteskapet, CASTI CONNUBII, sier pave Pius XI at den ekteskapelige forenings vesen ligger i at ektefellene deler hele sitt liv med hverandre. («Le Sacrement de l'Amour», side 14.) Og den utfoldelse som skapes i dette samfunnslivet, skal ikke oppfattes som en slags komfort, et slags fysisk velvære, følelsesmessig behag, men som «en aktiv berikelse av personligheten på alle livsplan.» (s. 17).

Jeg har allerede nevnt at dette samfunnslivet er tilpasset bestemte mål, og vi har stanset opp en stund ved et av disse mål: ektefellenes utfoldelse, og ved et par aktuelle problemer som knytter seg til dette målet. Vi skal nå se på det andre hovedformål med ekteskapet, det som den katolske tradisjon utpeker som det vesentligste: det å få og å oppdra barn. Disse to ting kan ikke skilles fra hverandre. Foreldrenes oppgave er på ingen måte fullført i og med at et barn er satt til verden. Men de problemene jeg nå vil komme inn på, knytter seg til den senere del av foreldrenes skapergjerning: til barneoppdragelsen.

Diskusjonen av de problemer som barneoppdragelsen reiser, inntar en bred plass i nordisk åndsdebatt i dag. Det er blitt en mer og mer fremtredende tendens hos moderne psykologer og pedagoger å advare mot korporlig avstraffelse, ja mot enhver form for strenghet i barneoppdragelsen. Det blir hevdet at barna skal ha frihet til å utvikle seg i den retning som er naturlig for hver enkelt av dem. En skal ikke med vold og makt tvinge dem til å følge en moral som ikke harmonerer med deres vesen. En skal ikke inngi barnet hemmende angst og ikke frata det gleden ved å utfolde seg fritt og naturlig. — En dyp respekt for barnet og dets egenart er ved å revolusjonere alle tilvante forestillinger om oppdragelse og skoleundervisning.

Før jeg forsøker å trekke fram det som er positivt og holdbart i disse nye ideene, vil jeg peke på en idé som overdrives sterkt. Det er faren ved enhver autoritet og

ledelse. Det finnes pedagoger som hevder at foreldrene for enhver pris skal unngå å påvirke og lede barnet. — Barnet skal alene velge sin vei.

Det er unngåelig at foreldrene påvirker barnet.

Det er absolutt ikke til å unngå at foreldrene påvirker og leder barnet. Selv om de gjorde alt som sto i deres makt for å unngå det, så ville det eksempel de ga, den måten de snakket til barnet på, det miljø de lot det leve i, de leker de kjøpte, graden og arten av den ros de ga og utallige andre ting være med på å forme barnets karakter. Et eksperiment som er gjort i Amerika, har vist at så tidlig som i barnets første levemåneder mottar det en så sterk påvirkning fra sin mor eller amme eller barnepike, at en kan vise tydelig hemming og fremmig av den sjelelige og legemlige utvikling hos barnet alt etter det forhold en lar herske mellom barnet og den (eller dem) som gir det mat. Og det er vel å merke ikke barnet, men moren som må bestemme hvordan dette forholdet skal være.

Men det er ikke nok med at foreldrene virker på barnet ved selve sin eksistens, ved alle detaljer i sin oppførsel, virker på barnet uten å merke det selv. De kan i praksis ikke la være å ville virke på barnet. Det oppstår situasjoner hvor barnets liv settes i fare, hvis en overlater det til seg selv. Og hvor er den mor eller den far som ikke for eksempel forsøker å hjelpe sitt barn som holder på å lære å snakke, hjelpe det til å lære å snakke riktig, uttale riktig, bruke de riktige ordene? Alle disse selvsagte tingene forutsetter at foreldrene har vurdert, har valgt for barnet, at de vil legge visse normer til grunn for dets oppdragelse. Den store italienske barnepedagogen Maria Montessori har grunnlagt en art vitenskapelig pedagogikk på den idéen at barna selv skulle finne fram til den art virksomhet som moret dem. Hun har nådd overveldende resultater. Men i virkeligheten er hennes egen ledelse stadig til stede. Hvis et barn finner moro i å ødelegge det arbeidet et annet barn er opptatt med, så noterer hun seg ikke det som en art virksomhet som barna kan oppmuntres til. Hun prøver tvert imot å frata barnet lysten til å ødelegge for sine kamerater.

Foreldrene skal lede barnet med kjærlighet

I virkeligheten strekker foreldrenes påvirkning seg naturnødvendig meget langt. Barnet spør og moren svarer, og spørsmålene er ofte av så vidtrekkende art at svarene forutsetter hele morens livssyn. Foreldrene lærer barnet å godta moralske lover, lærer det å tale sant, lærer det å respektere sine søsken. Når en først har gjort klart for seg at foreldrene nødvendigvis, selv om de ikke vet det, leder og påvirker barnet, skal en etter min mening ikke være redd for å si at foreldrene skal ville lede barnet. En bestemt form for foreldreautoritet er riktig og nødvendig for barnets trygghetsfølelse. Vi skal ikke oppdra barnet slik at det ikke senere kommer til å velge sin egen vei med full bevissthet og ta opp alle de foruroligende spørsmål et menneskeliv stiller. Men vi skal heller ikke la den ubevisste metafysiske uro som sjeelig kaos

og usikkerhet er, få innpass i barnets sinn i to-tre års alderen. Det ville bli resultatet av at en overlot til barnet alene å velge sin vei, ved å akseptere alle de motstridende tendenser og livsytringer som likeverdige, stille seg like åpent til plutselige nykker som til de tendensene som en aner går dypt i barnets sjel, påskjønne alle spirer til slapphet eller egoisme like meget som de første uttrykk for viljestyrke og generøsitet.

Men med dette er det bare sagt at en viss autoritet er nødvendig i barneoppdragelsen, ikke hvor omfattende denne autoritet skal være. Fra kristent synspunkt må en da for det første si at ingen foreldreautoritet må utvikle seg uavhengig av den kjærlighet som er det vesentlige i barneoppdragelsen. Når det gjelder kjærlighet i oppdragelsen, har flere av de katolske land sin force. Personlig tror jeg iallfall, at den utadvendte glede, den frie sosiabilitet som er så slående i middelhavslandene for eksempel, for en stor del skyldes den varme sympati som omgir barna når de vokser opp. I et miljø hvor barnet møter den blide livlighet som karakteriserer Frans fra Assisi's landsmenn, og den fintfølende høflighet (cortesia) som Dante lot sitt Paradis' salige stråle av, i et miljø hvor nestekjærligheten preger sedene, og hvor familiefølelse og barnekjærlighet er vel utviklet, i et slikt miljø får barnet mot til å gjøre de mange tilnærmelser til livet som gir glede og spontanitet, men som blir like mange ydmykelsener og vonde erfaringer, hvis omgivelsene ikke er fintfølende nok.

«Den ugifte kvinnens rett til å ha barn.»

Når det gjelder kjærligheten i barneoppdragelsen synes jeg mange moderne mennesker i Norden er svært inkomsekvente. De setter barnet høyt og de kjenner til den velde innflytelse de første barneårene har på menneskets sjelelige utvikling. Men de forsterker den relative kulde i de nordiske miljøer som ikke er gunstig for barnesinnets spontane utfoldelse, de forsterker den med det veritable kors for barnet som kalles skilsmisse. «Den ugifte kvinnens rett til å ha barn», lyder en sentens som er blitt godt kjent her nord. Men barnets rett til å ha en far, og barnets rett til å få beholde sin kjødelige mor og far som har forutsetninger til å elske og forstå det, dets rett til å slippe å skifte foreldre og få en rekke av sine sjelelige spirer drept ved omplanting i et kjøligere klima, — hvem snakker om det? Det ligger i virkeligheten en utrolig kynisme bak et valgspørsmål som dette: den ugifte kvinnens rett til å ha et barn. Som om et levende menneske, et barn, kan betraktes under samme synsvinkel som stemmerett og likelønn. Hvorfor ikke tale om kannibalenes rett til å stille sin sult, og sadistenes rett til «livsutfoldelse»?

Men la oss nå nærme oss de punktene ved den katolske religion som gjør det mulig for en katolikk i det store og hele å ønske det endrede syn på barneoppdragelsen velkommen. Saken er jo den at både foreldrenes autoritet og foreldrenes kjærlighet — hvor nødvendige de enn er — rommer store farer for barnets utvikling, hvis de ikke bli forstått på riktig måte.

Egoistisk foreldrekjærlighet.

Det finnes en art egoistisk «kjærlighet», et foreldretyranni som er så meget mer hyppig og farlig fordi det utvikles av en holdning som er naturlig på et tidlig tidspunkt i barnets liv. «For foreldrene ser i sine barn en

del av dem selv, et liv som nok er skilt fra deres eget, men som for alltid tilhører dem...» En mor kan ville fortære barnet med kyss, det er så yndig at hun har lyst til å spise det. «Det er sanselighet i denne tilknytning, og det er en helt naturlig måte å elske på, fordi den er forbundet med vår struktur som kjødelige vesener.»

«Men en må nå utover denne måte å elske på hvis en ikke... vil hemme barnets utvikling... Det er utrolig hvor sterkt den ømhet en viser barnet, kan skade det. Det er mer egoisme enn en tror under den tilsynelatende gavmildhet i de ømme følelser. En gutt kan for eksempel for alltid bli avskåret fra å vinne den frie vei til utfoldelse fordi moren av frykt for å miste ham, av frykt for ikke å kunne beholde ham for seg alene, har omgjerdet ham med en altfor sjalu omsorg. En ytterst årvåken ømhet kan være nødvendig for den nyfødte, som slik blir vernet mot alle slags ytre farer. Men den blir en lenke for det større barn fordi den hindrer det i å herde seg i kontakten med verden, og dermed i å skape seg en sterk personlighet som er i stand til å leve i frihet.»

(Docteur Louis Corman: L'Education dans la Confiance», Paris 1947, s. 229 f.)

Et barn skal normalt vokse seg ut av de trangere sirkler og komme i stadig videre virkelighetskontakt. Fra morens skjød går det til kontakten med matgiveren og barneværelset, derfra til huset og hagen, videre til gaten og skolen, inntil større eller mindre deler av kloden og dens liv ligger åpen for det. Men den tyranniske form for foreldrekjærlighet forsøker mer eller mindre bevisst å holde barnet fanget i den sirkelen hvor foreldrene har størst innflytelse over det. Resultatet er ikke bare at barnet forkrøples sjelelig sett og blir ute av stand til å stå på egne ben. Kompliserte sjelelige anomalier kan utvikle seg i barnet under slike forhold, f. eks. en kjønnslig binding til faren for pikenes vedkommende og til moren for guttenes vedkommende. Enebarn, som oftest utsettes for foreldretyranni, blir ofte bytte for alvorlige sjelelige forstyrrelser. Dette milde tyranni er så meget mer fordømmelig som barnet er hjelpeløst i foreldrenes vold i den tiden da de setter sitt stempel på dets sjeleliv, og bindingen til foreldrene er så meget mer uavrustelig som barnet kommer i voldsomme indre konflikter hvis det søker å gjøre seg fri: den naturlige og den sykelige kjærlighet til foreldrene er fullstendig sammensmeltet i dets sinn. (François Mauriac har skrevet en mesterlig studie over mors-tyranni og sykelig mors-binding i sin roman «Genitrix»).

Det er brysomt å være en god oppdrager.

Ethvert menneske har en tendens til å foretrekke seg selv og sin egen lykke. Derfor er det et offer, et kors gjemt inne i all ekte kjærlighet. Korset inne i den ekte foreldrekjærligheten ligger i at foreldrene må ta bevisst sikte på å utvikle barna til selvstendige mennesker, det vil si mennesker som blir mer og mer uavhengige av dem selv. Derfor er den gode barneoppdragelsen en krevende oppgave.

Enda større blir kravene hvis en også husker å befri oppdragelsen fra den overdrevne autoritet og strenghet som har preget den til våre dager. Et barn som får megen frihet, blir jo atskillig mer brysomt enn et som holdes i stramme tøyler. Et barn som har fått beholde sin spontanitet, sitt initiativ, sin viljekraft er meget mer brysomt enn et som er «temmet» og som holdes i age

innenfra av angst og usikkerhet. En mor som ferdes med sitt barn blant andre mennesker, har det meget lettere når hun kan straffe all «uskikkelighet» hardt og effektivt på stedet, enn når hun vil forsøke å la oppdragelsen være mest mulig positiv: la lydigheten mest mulig springe ut av skjønn og lyst til å gjøre det gode, og minst mulig av frykt for straff. For i det tilfelle må hun tåle at andre ser på hennes barn som uoppdragent og på henne selv som en dårlig oppdrager. Hun kan nemlig ikke vinne øyeblikkelige resultater, slik som dem som går inn for dressur. Når en ny situasjon oppstår og en ny mulighet for barnet til å gjøre noe galt, kan hun ikke fort og greitt løse vanskeligheten ved et forbud og ved å vekke den angst hun har inngitt barnet for å gjøre forbudte handlinger.

Det er brysomt å være moderne. Når det likevel er så viktig å komme bort fra en altfor autoritær oppdragelse, så er det fordi barnet selv skal ha et ord med i laget når det gjelder dets egen oppdragelse. Hvis spontaniteten i barnets sinn holdes nede av angst, blir det umulig å se hvilke anlegg barnet har, hvilken vei det etter sin natur er mest skikket til å gå. Foreldrene kommer til å hemme barnet i dets utvikling ved å påtvinge det normer, interesser, moralske idealer som ikke er selvfølgelige for det. Barnet er ikke nødvendigvis likt sine foreldre. Om faren er en begavet jurist, så kan det likevel hende at sønnen er skapt til å bli bilmekaniker. Om morens sterke side er respekt for nedarvede verdier så kan det meget vel hende at datteren er et opprørske gemytt som trives bedre ved å rokke på fordommer og flytte ideologiske milepeler enn ved å verne pietetsfullt om en eldre generasjons idealer.

Nå er nok så at vi katolikker tror at det finnes en moral som er felles for alle mennesker, og vi tror at det finnes egenskaper som alle mennesker må strebe etter å tilegne seg. Men forholdet mellom disse egenskapene innbyrdes er vidt forskjellig i de forskjellige menneskene. For en mor kan det være en stor synd å være vrangvillig, eller hun kan være slik innrettet at vrangvilje aldri er en fristelse. For hennes lille sønn som har stoff i seg til en skaper og fornyer, er vrangviljen som han straffes hardt for fordi moren er redd denne egenskapen eller simpelthen ikke forstår den, — den er kanskje slett ikke vrangvilje, men en tendens til å undersøke selv og gjøre seg opp en begrunnet og selvstendig mening. Den robuste far ser ikke annet enn feighet i sin datters forsiktighet, — for han har aldri orientert seg i verden med hennes inntrykksomme sinn.

Forsøk ikke å gjøre en blid Frans av Sales til en Paulus.

Det er et trekk ved vår religion som skulle kunne gjøre det lett for oss å forstå at det individuelle særpreg må respekteres: det nemlig at Kirken på tross av sin sterke enhet stadig på ny deler seg opp i «åndelige familier» av meget forskjellig art. St. Frans fra Assisi ville gjort seg dårlig på St. Thomas' lærestol i Paris, Paulus kunne aldri ha skrevet bøker i Frans av Sales' blide stil. Jeane d'Arc var ikke skapt til å leve som en barmhjertighetsøster under Vincent de Pauls ledelse. Og likevel hadde alle disse helgnene en rekke egenskaper og en rekke idealer felles.

Hvis nå foreldrene bare tar utgangspunkt i sin egen natur og ikke iakttar barnet i dets spontane utfoldelse

når de skal lede dets oppdragelse, så forsøker de kanskje å pøse inn i en blid Frans av Sales en paulinsk strenghet eller de forsøker å gjøre en sta og viljefast og — i en bestemt forstand — opprørske Vincent de Paul om til et skolelys og et blåøyet dydsmønster.

Da Kristus kalte sine disipler, hendte det at Han kort og godt kommanderte: «Følg meg!» Men det var fordi Han sto overfor en karakter som ventet en ordre av denne art. I andre tilfelle kunne Han invitere de fremtidige disiplene med seg hjem, så de kunne lære Ham bedre å kjenne og ta en vel overveid beslutning. Ved en anledning begynte Han med å rose det menneske Han ville vinne for seg. Kristus fortsetter med å kalle menneskene med det samme vidsyn og den samme respekt for den Gud-skapte individuelle egenart. Han vil at en skal tjene Ham med sin tørst etter rettferdighet — selv om den ikke er behagelig for samfunnet — og en annen med sin lydighet, en med sin evne til å handle, en annen med sin evne til å be. Foreldrene må også respektere den natur som Gud har gitt deres barn. Om overdreven strenghet alltid virker hemmende på et barnesinn, så gjør den det dobbelt når den er forenet med uriktig skjønn. Det blir et forsøk fra foreldrenes side på å gjøre om igjen Guds skaperverk i stedet for å bringe det til utfoldelse, og det kan virke nedbrytende på barnets natur.

Foreldrene må respektere det barnet de er kallet til å lede, — lede med fasthet, men først og fremst med forståelse og kjærlighet. Overfor tendensen til å være for autoritær kan en peke på det guddommelige vidsyn. Overfor tendensen til å binde barnet til seg med en tyrannisk kjærlighet, kan en peke på et enda enklere faktum: det er overfor Gud og ikke overfor sine foreldre at barnet skal stå ansvarlig for sitt liv. Barnets samvittighet er en høyere instans enn foreldrenes vilje. Gud har tatt bolig i dets sjel og det kan knapt hende det noe verre enn at det vokser opp uten å få bevissthet om at det er sitt eget indre det skal lytte til, enn at det vokser opp uten frihet, uten selvstendighet, uten følelse av sitt personlige ansvar.

Hedre din mor og ditt barn, at det hedrer sig selv, så ikke ditt barn blir en feig og forsiktig trell, og han ikke må leve altfor lenge og vel!

— sier Arnulf Øverland i et dikt. I Sigrid Undsets verden hvor familieproblemene inntar så bred en plass, er respekten for barnet og dets egenart noe av det som sterkest faller i øynene. Men ellers kunne det for oss være naturlig å peke på et annet forbilde når det gjelder foreldrenes respekt, deres krevende, ofte pinefulle respekt for barnets personlighet — nemlig Guds mor, Maria. Under Kristi offentlige virke har hun måttet tre tilbake i skyggen og utslette seg som mor, under korset innvilge i Sønnens død for en sak som Han alene kunne fatte. I høyere grad enn noen annen kvinne har hun opplevd at hennes barn levde i sin egen verden og fulgte sitt eget indre kall. Hans siste omsorg for henne var samtidig et tegn på at atskillelsen ville bli fullstendig.

ST. OLAVS EKSP. HAR MOTTATT FØLGENDE BIDRAG TIL MINNESTEN OVER MGR. K. KJELSTRUP

C. P. Wright kr. 100
C. M. » 250

kr. 350

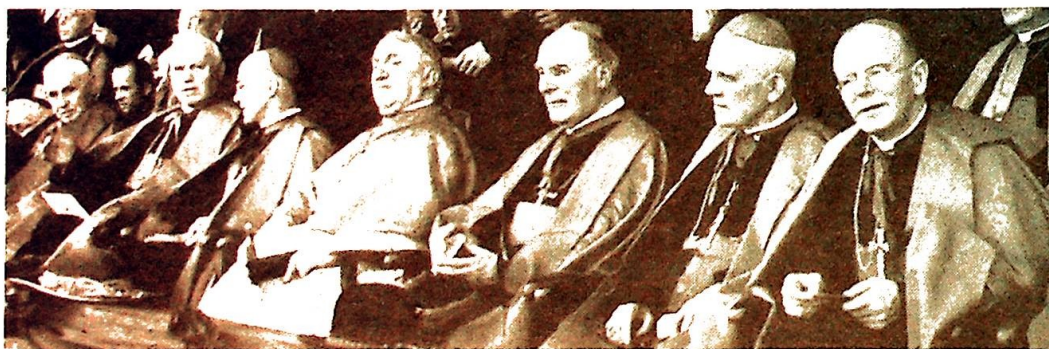
TIL DOMFEST I KØLN

Kolpingsöhne med sine bannere i prosesjonen.

Tyskernes Kölnerdom og engelskmennenes St. Paul's Cathedral er to navn fra kunst- og kulturhistorien som vesterlandene i århundrer har regnet blant sine store vidundere. I fredelige tider minte de oss om hva et folk kan yte av stort og vakkert når indre enhet og ytre likevekt preger nasjonene. I krigerske tider sto de som åndens jetter og manet sine mestres ødslende arvinger til besinnelse. Vi av denne generasjon bærer dette siste bildet av dem redusert til dunkle konturer bak skyer av hvirvlende ild, røk og støv. I dag raker de opp av ruinmarker som uvirkelige giganter i et hulter til bulter av menneskelig menigsløshet. Regnestykket om menneskets storhet i forhold til dets dårskap er ikke lett å løse!

For Tysklands vedkommende er Kölnerdomen mer enn et arkitektonisk fullkomment monumentalverk sprunget ut av kristen optimisme i en god tid for landet. Dens reisning og dens skjebne har vært intimt knyttet til nasjonens liv og historie. Det tok over seks hundre år å fullføre verket fra grunnsteinen ble lagt 15. august 1248 til den ferdige kirke ble innvidd i 1880. Domens byggehistorie gjenspeiler hele Tysklands urolige samtid. Jo jevnere det politiske barometer tegnet sin kurve, desto raskere skjøt Kölnerdomens dristige to spir mot sky, mot den siste 157. meter. Her kan en med rette bruke Montesquieus spøkefulle ord, der han priser lykkelig den tidsalder hvis historie er kjedelig.

Fra ærestribunen på Kölns stadion. Regnet fra v.: Kardinalene Suhard (Paris), Van Roy (Holland), Frings (Køln), den pavelege legat Micara (Roma), von Faulhaber (München), Innitzer (Wien), Griffin (London). Bak kardinalene Suhard og Van Roy skimtes biskop Müller (Sverige) og biskop Mangers.

Over 100 000 mennesker fylte Stadion på den store manifestasjonen på jubileumsdagen 15. aug. Samtlige kardinaler, unntatt kard. von Faulhaber, framførte sine lands hilsener til de tyske katolikker.

Det er derfor ikke til å undres over at et helt folk, slagent og ribbet for nasjonal stolthet, fra dypet av selvforskyldt nød klammer seg til dommen som symbolet på den eneste redning. Som den med sin arkitektoniske streben søker frigjøring oppad båret av slanke søylebunter, vet våre dagers tenkende tyskere, — den mektige delen av folket som i dag har fått sin sjangse — at deres sanne frigjøring ikke er et militært-politisk anliggende, men et religiøst, som må bæres av kristne prinsipper, indre sammenføyde, oppadstrebende krefter.

For oss norske katolikker har Kölnerdomens by en ganske særlig kirkehistorisk interesse. I denne gamle romerske koloni fra oldtiden, Colonia Agrippina, satt fra år 1573 en apostolisk nuntius som bl. a. hadde i oppdrag å overvåke muligheten av å gjenoppta en forbindelse med de skandinaviske land. Etter å være blitt overlatt til den apostoliske nuntius, resp. inter-nuntius, av «Kongregasjonen for troens utbredelse» i tiden 1622—73, kom Norge atter under Kölnernuntiaturets jurisdiksjon. Til og med da den danskfødte biskop Niels Steensen i 1678 som Apostolisk Vikar for Norden fikk sine fullmakter utvidet til også å gjelde Norge, het det i det pavelige «Breve» at arbeidet i enhver henseende skulle stå under Kölnernuntiaturets direksjon.

Selv om initiativene som utgikk fra Köln ikke kunne lykkes etter fortjeneste, grunnet stengende lover i datidens Danmark-Norge, vil den etterreformatoriske katolske Kirke i Norge for alltid komme til å stå i takknemlighetsgjeld til byen ved Rhinen og da særlig til den tilstøtende «Provincia Rheni Inferioris Patrum Societatis Jesu» som sto bak Fredrikstad-misjonen i annen halvdel av det syttende århundre.

Men enda mer siden Kirken for vel hundre år siden slo solide røtter i Norge igjen, har vår gamle takknemlighetsgjeld til kölnerne og rhinlenderne og for øvrig de vesttyske katolske kirkedistrikter fått ny berettigelse. Mange er de prester og lnagt, langt flere de søstre som har arbeidet og fremdeles arbeider blant oss, som har trådt sine barnesko i disse ekte katolske strøk av det for øvrig langt overveiende protestantiske Tyskland.

Det var derfor med en følelse av kjær plikt og dyp takknemlighet at vår biskop tok imot den innbydelse til Kölnerdomens 700 års jubileum som utgikk fra Kölns erkebiskop, kardinal Joseph Frings personlig.

Om dette møte med det jubilerende Köln i en 90 % ugjenkjennelig ruinby skal kort berettes i en senere artikkel. Opplevelsene og inntrykkene var så mange at det kanskje kunne være verd å vente på rommeligere spalteplass. Her skal bare sies at besøket i alle deler var en opplevelse som trass i all tragedien omkring, munnet ut i optimisme, at jubileumsfesten ble en fredsfest, der kirkefyster fra krigens fiendeland rakte hånden i tilgivelse til de tyske medmennsker som i forsoningens ånd endelig igjen fikk oppleve et lysstreif.

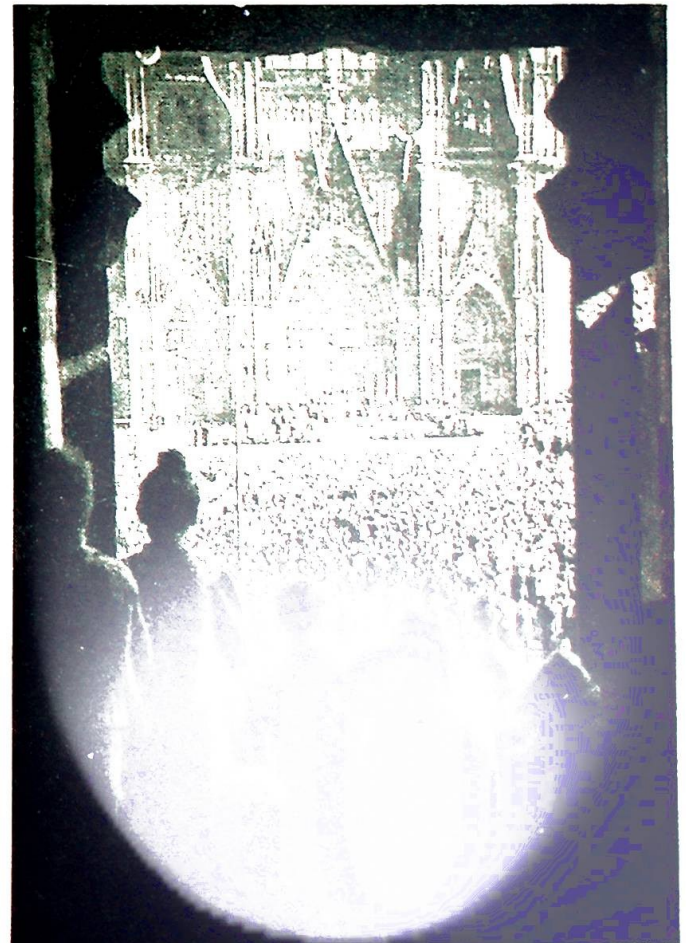
I. H. K.

En tre kilometerlang prosesjonsrute, hvorav siste del til fots, var omringet av uoversiktelige menneskemengder mellom og på ruinene. Her sees Kölns erkebiskop, kard. Frings, iført Cappa magna nærme seg Domen. Fin og elskelig i sitt vesen, — en av Kirkens betydeligste personligheter i dag. I hans følge sees fyrst Metternich (i sivil t. v.).

Nedenfor:

Den apostoliske velsignelse blir lyst fra Domportalen.

Utsyn:

Et religiøst Kominform

«Il Quotidiano», den italienske dagsavis for Katolsk Aksjon, betegner den faste gruppen av ortodokse kirker i statene rundt Moskva-patriarkatet som en slags «religiøs Kominform i den ateistiske imperialismens tjeneste».

For det første er der en streng disiplin blant geistligheten i disse kirkene som i navnet er selvstendige og skulle velge sine egne overhoder. Således ble f. eks. i sommer overhodet for den ortodokse kirke i Polen, erkebiskop Dyonisius Waledynski, avsatt og erstattet med erkebiskop Timotheus, fordi førstnevnte hadde nektet å anerkjenne patriarken av Moskva som sitt overhode. Da den nye erkebiskop kom til Moskva i juni for å feire femhundreårsjubileet til den russiske kirke, hadde han med seg hva «Tass» kalte en «erklæring om at den polske ortodokse kirke ikke lenger anerkjente patriarken av Konstantinopel som overhøyhet, men ba om å bli tilsluttet patriarken av Moskva». Dette er betegnende for de metoder Moskva bruker over hele den ortodokse verden for å utrydde det ekumeniske patriarkat og styrke sin egen stilling som Et tredje Rom.

For det annet er der fullstendig overensstemmelse om alle politiske spørsmål, særlig vedrørende Sovjet-regjeringen og den røde hær, som de er enig om frelste verden fra nazismen, og likeså når det gjelder forholdet til andre trossamfunn. Der er ingen Tito blant de slaviske ortodokse. Den serbiske patriark Gavriolo så ut til å skulle innta en slik holdning, før Tito gjorde det på den politiske arena, men han var til stede på det siste møtet i Moskva og virket da likeså tam som de øvrige.

Den ovennevnte Moskva-konferanse gjorde vedtak om 4 forskjellige spørsmål: Vatikanets politikk, den ekumeniske bevegelse, gyldigheten av ordinasjon i den engelske kirke, og den ortodokse kirkes kalender. Teksten for de to siste spørsmål er ennå ikke blitt offentliggjort. Konferansen forkastet enstemmig all deltagelse i den første kongress av Kirkenes Verdensråd i Amsterdam i august (som erkebiskop Germanos er tilsluttet) med den begrunnelse at bevegelsen har politiske, antidemokratiske formål istedenfor kirkelige». Samtidig ble det utsendt en «appell til kristne over hele verden» om å «kjempe for freden mot krigshisserne». Når der var enighet om disse punkter på konferansen, må det nevnes at stemmelisten manglet erkebiskop Germanos av Thyateira, som reiste til Moskva etter å ha overvært åpningen av Lambethskonferansen, og den greske biskop av Kavalla.

Få dager før Moskva-konferansen sendte de anglikanske biskoper i Lambeth en hilsen til patriarken av Moskva. Denne hilsen hadde imidlertid en brodd, for den eneste tidligere patriark som var omtalt der, var St. Philip, han som led martyrdøden i 1569 for sitt tapre forsvar av de kristne som ble forfulgt av Ivar den Grusomme, den samme tsar som bolsjevikene gjerne nevner som deres forløper.

Med hensyn til resolusjonen mot Vatikanet har man ikke fått tak i den fulle teksten, men resyméet viser at den fordømmer «den aktive rolle som Vatikanet har inn tatt for å hisse til ny krig og politisk kamp mot verdensdemokratiet i alminnelighet», idet det nevnes at «Pavene i Rom alltid har stått på de mektiges side mot de svake».

«Nå som tidligere er Vatikanet midtpunkt for de internasjonale intriger rettet mot arbeidernes interesser, i særdeleshet mot det slaviske folk». «Alle kristne uten hensyn til nasjonalitet eller sekt, må fordømme Vatikanets politikk som antikristen og antinasjonal». Vedtaket sluttet med å dra et «skarpt skille» mellom «det katolske hierarki» med Paven som overhode på den ene side, og massen av de katolske troende som er uskyldige i de forbrytelser som blir gjort av Vatikanet».

Osservatore Romano har med fin ironi gitt bevis for at hvis noen kirke har politiske formål, er det den ortodokse russiske kirke. Den refererer en brevveksling mellom patriark Alexei av Moskva og erkebiskop Damaskinos av Grekenland om kommunismen i Grekenland. Vatikanets radio har sendt ut disse tekstene i den sentraleuropeiske sendingen.

Patriark Alexei protesterte den 16. juni voldsomt mot «de alvorlige begivenheter i Grekenland», som han mente den russiske ortodokse kirke ikke for sin samvittighets skyld kunne tie om. Han intervenerte på vegne av de kommunistene som var innesluttet i fjellene av den greske hær og fordømte at gisler ble skutt av regjeringen, idet han uttrykte håp om at den greske kirke offentlig ville fordømme slike handlinger. Erkebiskop Damaskinos svar, som på forhånd var blitt lest opp på et møte av de greske biskoper den 8. juli, ga tydelig beskjed om deres synspunkt.

Han omtalte den bitre sannhet at en liten, men godt organisert minoritet i Grekenland har gått til krig mot Staten for å påtvinge landet sitt styre, at de har fått støtte av nabostater, og at de har begått endeløse voldshandlinger av ubeskrivelig grusomhet.

Videre regnet han opp disse forbrytelser, bl. a. mord på et stort antall prester, profanasjon og ildspåsetting av kirker, massebortførelse av barn, hvoretter han punkt for punkt imøtegikk alle anklager mot regjeringen. Den greske kirke hadde gjort alt i dens makt for å preke fred og forlik, men var alltid blitt møtt med blankt avslag fra opprørerne, som alltid hadde vist dyp forakt for den kristne religion.

Det samme møte av de greske biskoper som ga sin tilslutning til dette svaret, bestemte også å sende en representant til Moskva-jubileet, nemlig biskopen av Kavalla. Hans avreise ga grunn til en del forbausende kommentarer i Athen, men det synes godtgjort at han hadde samtidig den diplomatiske oppgave å oppmuntre russerne til å avskrive general Markos — noe som det ser ut til vil skje i nærmeste framtid.

F R E D

Av pastor PETER LOWRY, OSLO

«Fordi det er ett brod, er vi, de mange, ett legeme, alle vi som tar del i det ene brod.» 1. Kor. 10, 17.

Det er godt for oss i en tid som vår, full av uro og strid, i en tid da hele menneskeheten ser ut til å være drevet av en ond ånd, da ondskapen synes å være sluppet løs på mange steder i Europa, da hatet griper om seg og bringer ødeleggelse med seg, i en slik tid er det godt å hvile sitt sinn for en stund ved å tenke på Jesus som

sier «Jeg synes synd på mengden», — som sier: «Fred etterlater jeg dere, min fred gir jeg dere; ikke som verden gir, gir jeg dere.» La oss heve våre sinn og hjerter til Jesus, som har gitt seg selv til oss i Alterets hellige Sakrament, i fredens Sakrament.

Det som historien aldri før har kunnet vise, ser vi i dag: Det blir ført en åpenlys krig mot Gud og all religion.

Vi vet meget godt at alle disse anstrengelser er forgjeves, at Gud — i den time Han har fastsatt — vil reise seg og splitte alle sine fiender. Vi vet at helvetes porter aldri skal få overtaket. Vi vet at vår guddommelige Frelser, slik som det ble forutsagt om Ham, skal slå jorden med sin munns stav, og med sine løbers åndepunst skal han drepe de onde, og for disse ulykkelige vesener vil det bli forferdelig å falle under den levende Guds dom.

På den annen side fins det på alle steder i verden og i alle samfunnsklasser utallige sjeler som brenner av hellig begeistring for Gud. Det er intet mindre enn et mektig åndepust fra den Hellige Ånd som nå går over jorden, og som drar, især de unge, mot de høyeste kristne idealer, hever dem over all menneskefrykt, gjør dem rede til ethvert offer, selv det mest heroiske. Dette guddommelige åndepust rører hjertene og får dem til å kjenne en indre draging, en virkelig tørst etter Gud.

Det kan godt være at de onder som omgir oss i vår urolige, forvirrede tid, bare vil vike dersom det blir en dyptgående fornyelse av bønnens ånd og offerånden iblant oss. «Fred etterlater jeg dere, min fred gir jeg dere; ikke som verden gir, gir jeg dere,» det er Vår Frelses løfte.

Hva kan grunnen være til at verdens forsøk på å gi oss fred er uten resultat?

Fred er basert på rettferdighet og kjærlighet. Fred er rettferdighetens verk. Hvem kan hevde at virkelig fred kan bestå sammen med urettferdighet? Hvordan kan det være fred i en verden som er så usikker som den vi lever i i dag? Når urettferdigheten er framherskende, når det er folk som roper på frihet mot undertrykkelse, når andre krever større andel i verdens goder? Vi må først gi enhver *det* som tilkommer ham. Det kan ikke være fred når grunnprinsippene for rettferdighet blir åpenbart krenket.

Skriften sier oss at *ønsket* om penger er roten til alle onder. Pengebegjæret fremkaller gjensidig mistro som ødelegger alle forhandlinger menneskene imellom. Av begjæret oppstår hatefulle misunnelse som får et menneske til å anse de fordeler en annen er i besittelse av, som tap for seg selv. Alt blir betraktet ut fra den enkeltes egoistiske standpunkt.

Istedenfor den store lov om kjærlighet og brorskap mellom menneskene, som forener alle folkeslag og nasjoner til én stor familie med den samme himmelske Far, trer hatet, som fører alle til død og tilintetgjørelse.

For Gud eller imot Ham, er det spørsmål som er det avgjørende i våre dager. Vi må alle begrave våre smålige uoverensstemmelser og atter forenes med hvreandre, dersom vi selv og menneskeslekten skal bli frelst. Det må bli en sammenslutning av alle dem som er stolte av kristenavnet, og som er aktpågivende overfor den hederfulle tradisjon fra de apostoliske tider, da alle de troende bare var ett hjerte og én sjel. Måtte alle de som tror på Gud og tilber Ham, forene seg for å avverge den store fare som truer hele menneskeslekten; for troen på Gud er det eneste virksomme våpen mot anarkisme og terror.

Ansikt til ansikt med det djevelske hat mot religionen vet vi bare altfor godt at menneskelige midler og råd ikke strekker til. Kristus, Vår Herre, midleren mellom Gud og mennesker, har brakt budskapet om sann fred til verden: «Min fred gir jeg dere», viser at virkelig fred er avhengig av Ham. All fred mellom mennesker har sin årsak i Kristus. Og hva er så denne fred som Han gir oss? Den er ikke verdens *tilsynelatende* fred, men *virkelig* fred. Og det karakteristiske for sann fred er klarhet i sinnet, ro i sjelen, enfoldighet i hjertet, kjærlighet til nesten, enighet og samhold.

Verdensfreden blir ikke oppnådd ved konferanser (hvor verdifulle de enn kan være), men det ligger i sakens natur at den må gå fram av de *enkeltes* sinn, når de er omskapt av kjærligheten. Politikeren har sin nødvendige rolle å spille ved å bevare menneskene for krigens hjem-søkelse, men det er helt feilaktig å tro at den fred som derved blir oppnådd, kan være varig eller dyp. Det er de hellige som stifter sann fred i verden.

Fred i dens sanne mening, i den kristne mening, er en trefoldig gave, og verden gir oss bare tredjeparten av den. Sann fred er fred med Gud, fred med vår egen samvittighet og fred med våre medmennesker.

Hvordan kan det være fred i en verden som for størstedelen enten glemmer Gud, eller åpenlyst trosser Ham? Hvordan kan det være fred i en verden, der menneskehjertene løsner ethvert moralsk bånd, og blir drevet hit og dit av sine lidenskaper og bare høster misnøye ved å tilfredsstille dem?

For krigen innenfor vår egen forstand, for krigen innenfor vår egen sjel kan verden ikke gi noen løsning; selv om det blir holdt kongresser i all verdens byer, vil våre hjerter fremdeles være en slagmark; for Gud skapte dem for seg, og de finner ikke ro før de hviler i Ham.

Selv om det på grunnlag av menneskelige anstrengelser blir fred mellom nasjonene, er det uvisst om den vil bli varig. Freden kan bare bli varig dersom den har et dypere, et sterkere motiv enn de rent menneskelige. Og den katolske Kirke er i besittelse av denne sterke beveggrunn.

Det har vært sagt at sammenslutningen av de tre hundre og femti millioner katolikker i hele verden måtte være nok til å skaffe verden fred. Det har ikke lykket enda, og det er ikke Kirkens feil, det er *vår* feil, *de* katolikkers feil som ikke har vært katolske nok.

Kanskje vil du innvende at verdenspolitikken spenner over et altfor stort område til at den kan kreve vår aktive støtte. Men la oss innrømme at kjærligheten begynner hjemme. Er det så at vi, selv innenfor vår menighets trange grenser, vårt naboskap, vår nærmeste vennekrets, gjør den fulle bruk av den nåde som blir tilbudt oss i fredens Sakrament?

Tar vi under alvorlig overveielse om våre kommunio-ner har den virkning på vårt liv som de bør ha, slik at de hjelper oss til å leve i fred med dem som omgir oss?

Jeg tror dette er en side av læren om den hellige Eukaristi som det ble lagt megen vekt på i Kirkens eldre framhevet. Det er ikke så overraskende. Da Kirken enda var liten, de kristne spredt og forfulgt, var det et slags naturlig frimureri mellom dem, som ga dem en følelse av solidaritet, selv om det også *da* var splittelser og uoverensstemmelser. Vi ser jo hvordan den hellige Paulus i sine epistler prøver å bilegge dem.

I middelalderen da kristendommen enda hadde bevart

en felles kristen tradisjon, og denne tradisjon ble truet av den muhamedanske kultur i øst, var det enda mulig å vekke Europas felles samvittighet, i det minste for å forsvare de hellige steder.

Men i vår tid da samfunnet vi lever i, er så lite katolsk, i stort monn til og med så lite kristent, er det ikke underlig at den katolske oppfatning ikke finner gjenklang, kjærligheten til brorskapet som apostlene Peter og Paulus prekte, er ikke i våre dager så selvløst som i den tiden de forkynte den.

Det er kirkefedrenes lære at selve de elementer som blir brukt ved feiringen av det hellige messe-offer, er symboler på den enhet som skal utgjøre den sakramentale virkning av det. Brødet er sammensatt av en mengde korn, men de har mistet sin identitet og kan ikke skjernes fra hverandre, fordi de er gått opp i den felles enhet. Vinen er saften av en mengde trær, som en gang var atskilt, men nå er sammenblandet til en ensartet drikk.

Slik som offergavene er, bør menigheten som frambærer dem, også være: *et hele*, dannet av et antall atskilte enheter. Dette blir stadfestet av følgende messebønn: «Vi ber deg, Herre, gi i din miskunn til din Kirke enhet og fred, som på hemmelighetsfull måte er symbolisert i de gaver vi ofrer deg.»

Og dette er sikkert også meningen med denne teksten: «Fordi det er ett brød, er vi de mange, ett legeme, alle vi som tar del i Kristus.»

En katolsk menighet er ett brød, som i messen ofrer seg selv til Kristus.

Dette skal minne oss om at våre naturlige vennskaper og kontakter bør bli overnaturlige når vi mottar denne hellige Gave, vi bør bli omdannet til et eneste overnaturlig fellesskap, foreningen av det kristne folk ved Kristus, i Kristus.

Skulle vi ikke tenke på dette når vi går til den hellige kommunion? Vi burde huske på at det er én Kristus i ciboret, og Han vil gi seg selv til de troende, gi hele seg selv til hver enkelt, så hver enkelt kan bli ett med alle. Jesus som lever i det hellige Sakrament, skulle forene oss alle.

Denne enhet er der, er virkelig. Det står bare til oss å tilegne oss den ved å virke *med* den nåde som står til vår rådighet, men som vi så ofte spiller.

Hvis vi bare ville prøve å forstå vårt fellesskap i Kristus, ville kanskje familietvistighetene litt etter litt forsvinne, misunnelse og bitterhet ville vike plassen for kristen kjærlighet; kjærlighet til Gud og kjærlighet til nesten.

La oss nå, i forening med Kirken, be som aldri før, for en verden som mangler ledelse, som mangler enhet, som mangler kjærlighet, som mangler selvfornektning.

La oss be for alle de intensjoner som vår hellige Far legger oss på hjerte.

La oss foran Jesus i det hellige Sakrament be om at hans hellige Hjerter må samle alle våre spredte bønner i ste tider, men som i våre dager blir lite framhevet, altfor sin guddommelige kjærlighet og ofre dem til Gud, for at de kan bli et offer som tekkes Ham, og en sone for all verdens synder.

Jesu høyhellige hjerte kan ikke annet enn bli rørt ved Kirkens bønn og offer, og til slutt vil Han si til sin brud som sukker under vekten av så mange ulykker og sorger:

«Din tro er stor. Det skal gå som du vil.»

Katolsk sommerskole i England 1948

Den fjerde årlige sommerskole for studenter (Union of Catholic Students) og kandidater (The Newman Association) ble i år holdt i tiden 3.—12. august på St. Edmund's College som ligger omtrent midtveis mellom London og Cambridge. Som generelt emne for de mange instruktive foredrag og diskusjoner hadde en velt: «The Christian Approach to the Unity of Europe.»

Kardinal Griffin, erkebiskop av Westminster, sa i sin åpningstale bl. a. følgende ord: «Den ånd som forener det europeiske kontinent er noe langt dypere enn ren politisk og økonomisk nødvendighet. Doktrinen om frihet og det enkelte menneskes verdi, som er Vestens verdifulle arv, har ingen annen rot enn Kristi og hans Kirkes lære. I de siste århundrer har denne kristne tradisjon blitt svekket og stilt i skyggen, men det eneste håp for europeisk enhet er en bevisst tilbakevenden til denne tradisjon.»

Kardinalen uttalte i talen også sin anerkjennelse av de få og spredte skandinaviske katolikkers arbeid for Kirken. Det var i det hele tatt gledelig og oppmuntrende å notere hvor interesserte de engelske katolikker er i Norge og hvor ivrige de er for å utvide kontakten og samarbeidet med oss. Den eneste utenlandske deltaker i sommerskolen som ble anmodet om å gi et kort foredrag om Kirkens historie og aktuelle situasjon i sitt hjemland, var Norges representant. Den entusiastiske Norgesvenn Mr. J. A. Bolger tegnet ca. 70 medlemmer for St. Eysteins bønneforbund for Kirken i Norge på en liste som vil bli sendt til Oslo og etter forslag fra engelsk hold ble messen 8. aug. lest for Norge og de andre nordiske land.

Av praktiske tiltak for utvidet kontakt mellom engelske og norske katolikker ble følgende foreslått: Invitasjoner til katolske høyere skoler (Colleges) i England, oversendelse av engelske katolske tidsskrifter og aviser. Initiativet kommer fra engelsk hold, men det avhenger av oss i hvilken utstrekning vi vil delta i det samarbeid som tilbys oss.

Så lenge katolikkene i Norge er så få og spredte at vi både intellektuelt og spirituelt har bruk for «baser» og støttepunkter i utlandet, trenger vi en nærmere kontakt med de engelske katolikker enn vi hittil har hatt. Intellektuelt sett er de til tross for at de er i minoritet, meget sterke. Sommerskolens allsidighet og høye nivå taler overbevisende om det. Spirituelt sett har de også noe å gi oss. Det dype og usentimentale religiøse liv forenet med sprudlende livsglede og humoristisk sans er meget verdifullt slik som en møter det på The Newman Association's sommerskole. La oss derfor håpe at der til sommerskolen 1949 møter mer enn én norsk representant.

Paris i august 1948.

Alf Wickstrøm.

50 ÅRS PROFESS-JUBILEUM

kan feires 8. sept. av ærv. Mère Marie-Joseph, assistentinne ved St. Josefs Institutt, Oslo. Hun er fransk av fødsel, avla de høytidelige klosterløfter i St. Josefssøstrenes moderhus i Chambéry 1898, virket siden 31 år i Sverige og har fra 1933 vært knyttet til kongregasjonens provinsialhus i Oslo.

Dansk røst om Akademikermøtet i Kristiansand S.

Etter avslutningen av «Nordisk stevne for katolske akademikere» (27. juli—5. august) på «St. Olav» magister Olaf Pedersen, Danmark, om hans inntrykk fra stevnet, og vi har hatt den glede å få følgende uttalelser:

Fra første ferd fikk dette møte et eget preg. Den norske arrangementskomité hadde sørget for at det på én gang ble en storartet inspirasjon i vår katolske aksjon og for alle ikke-norske deltakere et uforglemmelig møte med Sørlandets uforlignelige natur, likesom vi aldri skal glemme den norske hjertelighet og gjestfrihet vi møtte under og for manges vedkommende også etter møtet.

Et stevne som dette har på to områder en meget stor betydning. For det første gir det katolske akademikere leilighet til å motta en intellektuell orientering, der i høy grad kommer ham til gode i arbeidet på å holde forbindelsen ved like mellom våre små sirkler og det katolske utland, hvor de nye idéer formes og prøves. I denne henseende var møtet i Kristiansand en meget stor opplevelse — det var virkelig en fremragende rekke foredrag vi fikk å høre, likesom diskusjonene baketter brakte mange verdifulle tanker frem. — Men for det annet har et sådant møte en enda større misjon derved at det styrker deltakernes åndelige liv. De fleste av oss lever til daglig i omgivelser der er fiendtlige eller likegyldige. Noen har tilmed milelange reiser å døye for å komme til messe. Derfor føles det som en makeløs rikdom i hele ti dager å få lov til å leve i et miljø der er katolsk helt igjennom. Å begynne dagen med den hellige messe og kommunion og slutte den med kirkens gamle aftenbønn completorium, å treffe gamle katolske venner og lære nye å kjenne, å merke at en ikke er ene, men medlem av et stort fellesskap i tro og arbeid — — —, det er som å være på et forklarelsens berg, hvor en har lyst til å slå sin hytte opp for bestandig.

Men Kristus førte selv apostlene ned fra bergets tinder, og vi andre er for lengst tilbake på vårt eget sted. Har det hele da kun vært et drømmesyn, som virkeligheten nå gjør til skamme?

Svaret på dette spørsmål avhenger naturligvis av oss der var med. Men skal der komme praktiske resultater ut av vårt møte, tror jeg en må peke på to ting — foruten på det selvfølgelig, at vi må være helhjertede katolikker. For det første må vi ikke tape møtet, selv om noen av våre mer eller mindre høytflyvende planer skulle slå feil. Der vil alltid være masser av arbeid å gjøre, nettopp der hvor vi befinner oss, og det er sikkert bedre å betrakte møtet mer som en inspirasjon i vårt daglige arbeid enn som en direkte igangsetter av konkrete planer. For det annet må vi virkelig dra nytte av alle de storartete personlige kontakter vi hadde leilighet til å stifte på møtet — ikke bare å tenke på hinannen en gang imellom, men virkelig holde hinannen å jour med vårt arbeid, ganske simpelt ved å skrive til hinannen hver gang vi støter på et problem som en annen kan hjelpe oss med.

Betraktet under denne synsvinkel tror jeg at møtet i Kristiansand kan bli til stor velsignelse for det mangeartede og betydningsfulle arbeid der er oss katolske akademikere betrodd ved våre universiteter, i skolene, i pressen, i litteraturen, i det praktiske liv og sist, men ikke minst, i soknene. Vi skulle nødige lide av det en

med en visstnok dessverre treffende betegnelse kaller akademikerhovmod. Men vi må huske på at en akademisk utdannelse er et privilegium der stiller store krav — også på den front hvor vi katolske akademikere kjemper for kirkens grunnfestelse og utbredelse i våre nordiske land. La derfor møtet i Kristiansand med dets intellektuelle og åndelige rikdom bli en tilskynnelse til en forøket innsats fra vår side — til gagn for kirken i Norden.

Hvis jeg til slutt må peke på en enkelt konkret ting, vil jeg gjerne si følgende: Det er utenfor all tvil at den forøkte arbeids glede og fellesskapsfølelse vi har opplevd i de senere år, må føres tilbake til den liturgiske fornyelse, der etter å ha vokst seg sterk i andre land nå også er kommet til oss. Dialogmessen og complet er åndelige kraftkilder av format. Var det ikke en oppgave til oss å bringe dette nye liturgiske liv, som vi selv skylder så meget, ut i videre kretser? Jeg tenker især på våre ungdomsforeninger, hvor der sikkert mange steder er jordbund for sådanne bestrebelser. Dette er i og for seg ikke en akademisk oppgave, men det er nå engang oss der først er kommet i gang med disse ting. Ligger der ikke deri en appell til oss om å delaktiggjøre andre i de rikdommer vi selv har mottatt? Den liturgiske bevegelse må i Norden ikke bli et spesialprosjekt for feinschmeckere, men en åndelig kraftkilde for alle katolikker. Et samarbeid mellom soknepresten, ungdomsforeningen i soknet og den akademiker der på våre stevner er blitt fortrolig med den praktiske side av saken, vil — hvis det kan etableres — ikke være den minst verdifulle form for katolsk aksjon der kan utgå fra våre kretser.

Olaf Pedersen.

UTLANDET

STOCKHOLM. *Vatikanisk delegasjon på den internasjonale Røde kors-kongress i Stockholm.* Kongressen som har funnet sted i disse dager, fikk seg overrakt en vatikanisk gul-hvit-bok «Aperçu sur l'oeuvre du Bureau d'Informations du Vatican». Den inneholder en dokumentasjon på 111 sider om Vatikanets humanitære virksomhet under krigen med særlig henvisning til den rolle den vatikanske radio spilte i utvekslingen av hilsener mellom krigsfanger og deres pårørende. Boken er forsynt med illustrasjoner, statistikker og grafiske fremstillinger. Foruten den apostoliske nuntius i Bern møtte Monsignorene Emilio Rossi og Walthar Carroll fra Pavens Statssekretariat til kongressen.

BUDAPEST. *Ungarns primas nektet pass-fornyelse.* Den ungarske presse har brakt en melding om at Ungarns fyrstbiskop, kardinal Mindszenty, var avreist til Köln sammen med sin sekretær for å ta del i dom-jubiléet. Imidlertid har det erkebiskoppelige ordinariat i Esztergom dementert riktigheten av denne melding. Sannheten er at kardinalen ikke har fått noe svar på sin søknad. Kardinalen selv har kommentert myndighetenes vegring med at regjeringen er i ferd med å berøve kirken i Ungarn enhver frihet. 60 prester sitter allerede arrestert og mange andre trues med fengsling dersom de fortsatt leser opp biskopenes hyrdebrev. Episoden med kardinalen innleder en ny fase i kampen mellom landets kommunistiske regjering og den katolske Kirke i Ungarn.

ROMA. Fra 4. til 13. sept. vil der bli holdt en katolsk bokutstilling i Mussolinis gamle residens, Palazzo Venezia. Utstillingen er arrangert av Italias forenede katolske forleggere.

BOLOGNA. *En uke viet Kirkens enhet.* I en foredragsrekke viet Kirkens enhet talte 12. aug. Monsignore Baldassari om den protestantiske kirke. Han understreket at vi i vårt forhold til våre protestantiske brødre ikke bare må noye oss med en passiv holdning, men nærme oss dem med overbevisende ord og med en levende og sterk kristendom.

Forskjellig stoff utstår grunnet plassmangel.

Vi sender nødig regninger
for utestående kontingent,
men vi minner Dem gjerne
ved forfallsterminene

J. L. NERLIEN A-S
NEDRE SLOTTSGT. 13 - OSLO
ALT I FOTO

OSCAR J. HANSSEN

Haugesund

Brilleoptik — Fotooptik

Alt for sykepleien

T. S. JACOBSEN

Begravelsesbyrå

Ullevålsv. 1, Oslo.

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 85 50 - 69 43 72

Norges Brannkasse
Grunnlagt 1761

Skadeforsikring

Brann - Innbrudd
Glass - Vannledning
Huseieransvar - Hus-
leieavbrudd etter brann

VELKOMMEN TIL

SUNDT

BERGENS STORE FORRETNING

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid.

Tordenskjoldsgt. 6 B.

Tlf. 41 07 76 — Oslo

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo.

Tlf. 41 07 76.

Tapeter — Linoleum.

Spesialforretningen i

RUSTFRITT STAL

for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II (Morgenbl. gård)

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

Trykksaker — Protokoller

Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A/S

Tlf. 42 18 80 (centralbord) - Oslo

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel
Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63

kontor 42 15 22 - 41 60 79

NEBB

er stedet for
alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo Telefon 42 19 54

Eivind Brosstad

Såpefabrikk

Telefon 42 67 04

Vognmannsgt. 8 - Oslo

SPAR TIL UTDANNELSE SØM GIR
KUNNSKAP OG KUNNSKAP
GIR MAKT

„KLAR”

Fåes i banker over hele landet

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler